

MODELLVÄNNER

April
2019

INNEHÅLL

Är du vaccinerad?	2
Vilka styr svenskt modellflyg?	2
Rätt ska va rätt	4
HOBBY är det nya jobbet.....	4
Friflyg F1	5
Linflyg F2	5
Radiostyrt F3.....	5
F3A-konstflyg / IMAC	5
AirCombat	6
Pylon F3D	6
F3B-segelflyg /F3F/ F3H/F3J /F3K/F5J.....	6
F3C-helikopter / F3N.....	6
F3U F9U Dronerace.....	6
Skalaflug F4.....	6
Oldtimerflyg.....	6
Modellraketer.....	6
AirCombat	6
Pylon F3D	6
F3B-segelflyg /F3F/ F3H/F3J /F3K/F5J.....	6
F3C-helikopter / F3N.....	7
F3U Dronerace.....	7
Skalaflug F4.. Fel! Bokmärket är inte definierat.	
Oldtimerflyg.. Fel! Bokmärket är inte definierat.	
Modellraketer.....	7
Debatt.....	7
Pressgrannar.....	8
Tips Och Tricks.....	8
Nyheter.....	9
Årsmöte för RCFF 8 april.....	10
AUTOPARTNER.....	12
Gurras fotoalbum 8	13
ALLA KAN FLYGA F1S!	15
Kalender.....	21
Länkar till handlare.....	23

En tidning i pdf som enkelt kan skrivas ut.

Redaktionsgrupp:

Patrik Gertsson.

Bilder på framsidan:

Friflyg-VM Australien 1983

Från sitsen på en MPX Heron – ”jorden är rund”

Live från årsmöte online

PDF-bladet är inte menat som konkurrens till pappers-tidning utan ett alternativ som kan ges ut ofta och utan kostnad för läsarna om de inte vill skriva ut bladet på sin eller klubbens skrivare.

I pdf-format finns länkar som är klickbara, om länkarna inte är allt för komplicerade så skrivs de ut.

Var med och Skriv i Modellvänner!

Skicka bilder. Det går bra att skriva för hand på papper, fota och skicka med epost eller pappersbrev.

modell@pgdata.se

/Patrik Gertsson

Ålvägen 10, 29672 Yngsjö

0709-763384

Är du vaccinerad?

Alla som tävlar eller tränar för tävling kan bli dopinkontrollerade. Har du FAI-licens så gå in på www.rf.se/vaccinera Vaccinerna hela klubben! Det är lite frågor som man ska besvara – efter att ha läst informationen som gäller. Vet du att blodtrycks-medicin räknas som doping? Med läkarintyg så kan man tävla utan att åka fast.

Vilka styr svenskt modellflyg?

Jag har ställt ett par frågor till styrelse och andra representanter för SMFF och RCFF. Sverige är ett stort land och det är inte ovanligt att de vanliga modell-flygarna inte har en aning om vilka som styr och leder hobbyn framåt. Egentligen tycker jag att det borde vara valberedningarna som ska ta fram presentationer på alla som ska vara med och styra eller leda. Tyvärr så är det ingen syssla som verkar populär och det brukar inte finnas några regler för valberedningar. Mina frågor är:

- Namn
- Ålder
- Klubb/närmaste stad
- Förtroendeuppdrag i klubb eller förening tidigare
- Vilken typ/klass av (modell)flyg utövar du
- Vad vill du med att ställa upp i styrelsen
- Vad anser du om juniorer (i modellflyget)
- Vad anser du om gamlingar (i modellflyget)
- Annat om dig som kan vara av intresse

Min första fråga kom i en bildartikel från SMFF årsmöte i Malmö och jag fick direkt ett svar med ett till någon vecka senare. Andra presentationer finns (lite gömda) på hemsidan. Kolla sist i artikeln: <http://modellvänner.se/ba/2019/index.html>

Nästa fråga kom inför RCFF årsmöte – alltså före val av personer. Svaren finns i tråden:

<http://www.rcflyg.se/forum/showthread.php/56879-%C3%85rsm%C3%B6te-2019-04-08-kl-20-00>

Anders Jonsson ordförande i SMFF och främst F3K-flygare presenterar sig mera allmänt i denna länken <http://www.modellflygforbund.se/forbundet/styrelseoc-handrafortroendevalda/AndersJonsson/>

Lennart Andersson kassör i SMFF har svarat på mina frågor i epostsvar:

Lennart Andersson heter jag, är 67 år och bor i Kode några mil norr om Göteborg.

Jag är kassör i SMFF samt ytterligare några klubbar, AKMG, MFK Direkt och Dronerace MFK, i AKMG har jag varit kassör sedan 1994, i SMFF var jag även kassör åren 2002-2009 och revisor några år däremellan.

Inom Modellflyget är det väl skala som ligger mig varmast om hjärtat men är allmänt intresserad av det mesta, även lite nostalgi med gamla motorer typ diesel. Har tävlat några gånger i Populärskala i mitten på 2000-talet utan några större framgångar. Jag vara också med i gruppen Skala-VM 2006 som ekonomiansvarig. Var väl inte speciellt engagerad att hoppa på jobbet som kassör igen 2016 men lovade dåvarande ordförande att hjälpa honom reda ut en del ekonomiska problem för SMFF, men eftersom jag precis blivit pensionär tyckte jag efterhand att det var ganska kul igen.

Min målsättning är också att RCFF och SMFF börjar närma sig ännu mera, även om det hänt en del positiva saker senaste året behövs det nog mycket mer, till slut kanske båda kan ingå i en organisation. Sverige är alldeles för litet för att inte ha en enad modellflygverksamhet. Modellflyg är definitivt en sport och SMFF ska vara ett starkt förbund för att utveckla sin tävlingsverksamhet men därtill behövs också en stark breddverksamhet att rekrytera från, men också att man låter "söndagsflygarna" få finnas med och ta del av verksamheten.

Ungdomsverksamheten är nog den viktigaste delen för att i framtiden utveckla modellflyget i Sverige, men det ska även finnas plats för pensionärerna. I vår kommun får vi även aktivitetsbidrag för alla över 65 år, tyvärr så får vi idag betydligt mer bidrag för våra pensionärer än ungdomar, men ungdomarna börjar öka på med droneracekillarna.

Utöver modellflyget ägnar jag mig även åt modelljärnväg och plastbygge om man nu har någon tid över vilket man borde ha som pensionär men inte verka ha. *Mvh Lennart*

För RCFF så har flera svarat och presenterat sig. Först är det ordförande Kjell-Åke Skoog:

Namn Kjell-Åke Skoog, forumnamn K-Å
Ålder 53

Klubb/närmaste stad

Östersunds MFK, Östersund

Förtroendeuppdrag i klubb eller förening tidigare
Ledamot ÖMFK, ordförande ÖMFK, ledamot RCFF, Ordförande RCFF sedan 2 år tillbaka

Vilken typ/klass av (modell)flyg utövar du

Jet, propeller, ww1 och ww2, HKP mm

Vad vill du med att ställa upp i RCFF

Fortsätta med att utveckla modellflyget för medlemmarnas bästa samt fortsätta med att tillvarata medlemmarnas intressen. Fortsätta samarbetet med SMFF i gemensamma frågor som gagnar alla modellflygare oavsett förbundstillhörighet. Leda styrelsens arbete utifrån mål och syften med RCFF och fortsätta utveckla RCFF.

Vad anser du om juniorer (i modellflyget)

På sikt en överlevnadsfråga för modellflyget och rekrytering är en stor utmaning som vi måste fortsätta arbeta med.

Vad anser du om gamlingar (i modellflyget)

En källa till kunskap och erfarenhet som berikar vistelsen på fälten runt om i landet.

Annat om dig som kan vara av intresse

Har en gård utanför Östersund som kräver omtanke och jag fiskar när andan faller på. Har skaffat en drönare som jag ska leta fisk med i sjön nedanför gården men även spana efter hjortron med tingesten i fråga. Arbetar som skolledare på en yrkesskola i Östersund sedan 7 år tillbaka, före det var jag skolledare på en 1-6 skola och före det arbetade jag 18 år i Försvarsmakten som teknisk officer. I övrigt så gillar jag att arrangera modellflygträffar och därigenom skapa mötesplatser för modell-flygare.

MVH Kjell-Åke Skoog

Kassören i RCFF

Namn: Kjell Nilsson, "kjni" här på RCFFs forum

Ålder: 68 år

Klubb/närmaste stad: Östersunds Modellflygklubb (ÖMFK)

Förtroendeuppdrag i klubb eller förening tidigare
Kassör i ÖMFK sedan några år, kassör i RCFF sedan 2 år

Vilken typ/klass av (modell)flyg utövar du:

För länge sedan (ungefär 55-60 år sedan) började jag med linstyrt, mest combat med 2,5 cc motor. Tävlade en del men kom sedan att börja med RC. Flög Vagabond med Telepilot från början men byggde så småningom några radioanläggningar från Transfunks ritningar. Haft några perioder med uppehåll från hobbyn p g a studier mm men alltid hittat tillbaka. Gillar ffa RC-skalamodeller, eller nästan skala och ganska stora modeller. Bygger gärna från scratch och gillar att klura över konstruktion utifrån originalets byggsätt. Flyger också en del radiosegel. Ägnar mer tid åt planering och bygge än åt flygning. Flera byggtårar här på forumet.

Vad vill du med att ställa upp i RCFF Bidra med olika uppgifter för att få modellflyget att överleva och utvecklas som hobby. Som pensionär har jag plötsligt fått tid att satsa i hobby. Senaste året kanske lagt 1-2 tim dagligen åt sådan sysselsättning, både som kassör och även med att bidra till hanteringen av fältgodkännanden från TS enligt de "nya" drönarreglerna.

Vad anser du om juniorer (i modellflyget) Det är modellflygets största utmaning för åren som kommer. Vi måste hitta ett sätt att intressera och få in ungdomar i vår verksamhet. Utan en ökande nyrekrytering till hobbyn kommer vi snart att vara en samling gamlingar som i bästa fall minns hur det var förr. Har tyvärr inget bra förslag hur vi skall gå till väga...men funderar mycket över detta.

Vad anser du om gamlingar (i modell-flyget) En stor källa till kunskap och inspiration och en viktig faktor i att lära ut modellflyg, t ex bygge på pre-ARF-vis och annat som inte kan köpas färdigt. Dessutom är modellflyg en hobby som håller både hjärnan och kroppen igång vilket blir viktigare alltefter som åren går.

Annat om dig som kan vara av intresse Alltid varit allmänt teknikintresserad med perioder av MC- och bilintresse men inget har konkurrerat ut modellflyget. Arbetat ca 35 år som narkosläkare och många år som chef inom sjukvården. Också utvecklat medicintekniska produkter inom andningsvård av för tidigt födda barn och håller fortfarande på med detta. Även utvecklat och byggt en del IT-stöd för de delar av sjukvården jag arbetat inom, narkos, operation, intensiv- och akutvård. Gillar ordning och reda - men det syns inte alltid i min bygglokal. Tycker att ideellt arbete är OK, både i lokala modellflygklubben och RCFF men också i en av kyrkorna i staden med integration av unga flyktingar från ffa Afghanistan.

En annan mycket viktig person i RCFF är Michael Österlund som är en mycket viktig person i kontakterna med TS i modellflygfältsregistret samt det europeiska samarbetet EMFU.

Namn Michael Österlund (signatur Michael i forumet)
Ålder 55+

Klubb/närmaste stad Högländets MFK (Eksjö), RFK Fyris (Uppsala)

Förtroendeuppdrag i klubb eller förening tidigare Inom hobbyn: flerårig styrelseledamot i RCFF och RFK Fyris.

Vilken typ/klass av (modell)flyg utövar du? Jag är modellbyggare och 'söndagsflygare' och tycker lika mycket om att konstruera och bygga som att flyga. Favoritmaterialet är trä. Modellflygintresset tog fart i tonåren och under åren som följt har jag provat på att flyga det mesta förutom jet. När jag fyllde 50 började jag flyga helikopter. Av någon outgrundlig anledning har jag ett gott öga till F2B (linstunt) trots att jag är rent ut sagt dålig på att flyga denna klass.

'Small is beautiful' och jag har numera inget med spännvidd över 2 m i 'hangaren'.

Vad vill du med att ställa upp i RCFF Jag anser att alla modellflygare, inklusive jag själv, efter bästa förmåga bör hjälpa till med att hålla modellflyghobbyn vid suna vätskor såtillvida att den utvecklas väl, uppfattas som en positiv verksamhet i omvärldens ögon och att vi som utövar hobbyn ska kunna göra det med så små inskränkningar som möjligt. Att enbart ha åsikter duger inte, handling krävs också! Av det sistnämnda skälet har jag engagerat mig lite grann i frågor om modellflygets legala ställning vad gäller föreskrifter och lagstiftning kring obemannade luftfarkoster.

Vad anser du om juniorer/gamlingar (i modellflyget) Att uppmuntra och stödja juniorer är en viktig uppgift för alla modellflygare och på sikt kanske rekrytering av juniorer utgör en överlevnadsfaktor för hobbyn. Med tanke på alla konkurrerande verksamheter har jag dock svårt att se hur juniorer på ett varaktigt vis kan fås att bli intresserade av hobbyn. Kanske är det därför i kategorin 'yngre gamlingar' som modellflyget har sin största rekryteringspotential?

Rätt ska va rätt

Hittar du fel så berätta så kommer det en rättning.

Kalendern har uppdaterats med lite datum och platser som har ändrats.

Tips om canopy lim från COOP i marsnumret var inte från Stig H utan ett inlägg av Bosse Jansson på forum.

En rättelse kom ett par timmar efter att detta nummer hade publicerats :

Kjell Nilsson, RCFF, som kan allt om TS-hanteringen skriver :

Det är ATC för det fältet, dvs flygplatschefen, som är ansvarig för säkerheten i luften runt "sin" flygplats och är den som respektive modellflygklubb inom området måste sluta ett avtal med om hur flygning kan tillåtas (eller inte...) TS har ingen överordnad roll över ATC och kan tydligen inte rå över detta.

ATC = Air Traffic Controller?

HOBBY är det nya jobbet

Lyssnara ni på Spanarna i radion? Den 5 april är det en spaning om jobb och hobby. *Hobby låter som en rest från 50-talet när ensamma herrar bygger modellplan i pannrummet.* Lyssna gärna på

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1261510> leta upp 33:50 In i programmet för att hamna rätt.

Modellvänner styrs inte av SMFF, RCFF, något företag eller någon klubb. Det har varit bekvämt att lägga materialet på modellflygnytt.se tidigare då SMFF inte använde sajten. Nu arbetar förbundet med att snygga upp sidan med ny motor och jag har inte längre tillgång att lägga upp material. Materialet läggs nu på www.modellvanner.se i stället. Det är ganska många artiklar som skapats genom åren och det tar ett tag att lägga upp på den nya adressen så jag hoppas att det ligger kvar under en period.

Välkommen till nya Modellvänner!

En webbplats obunden till klubbar eller förbund.

Drivs av pgrts/pgerts

Vill du läsa om mig så kommer det en [presentation här](#)

Första numret - juli 2018

Utkomster vanligen runt 20e-25e varje månad.

Ladda hem - skriv ut ett exemplar till dem i klubben som inte läser på datorn.

modell@pgdata.se

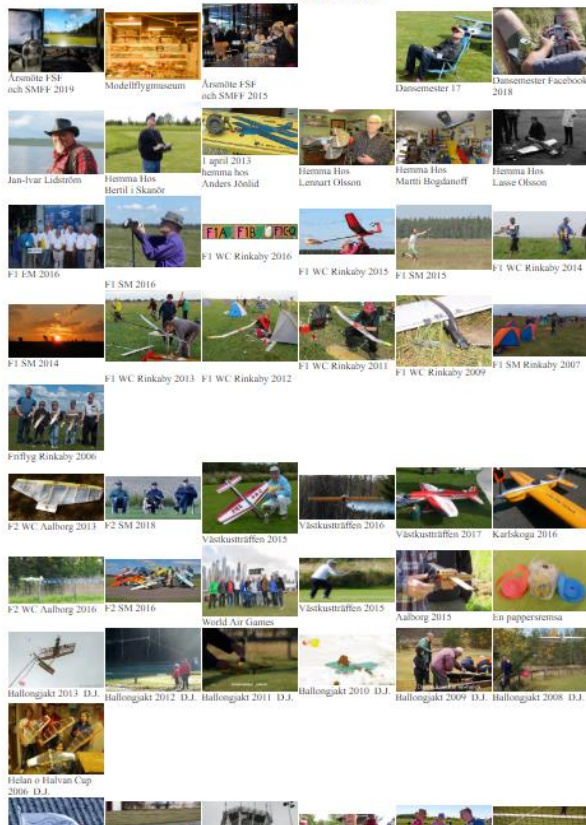
Patrik Gertsson

Rekord

Hall of Fame
Svenska segrare i modellflyg

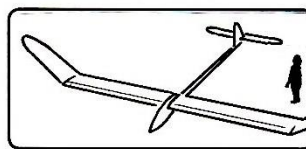
Stora Grabbar

Bildartiklar

Hemsidan kodas med gammal html i stället för mallar och databas för att inte behöva riskera uppdateringsproblem.

Friflyg F1

F1A / F1H – Segelflyg dras upp med 50 meter lina.

F1B / F1G – Gummimotordrift

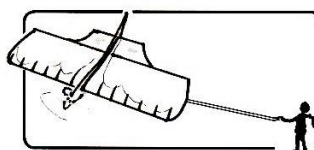
F1C / F1J / F1Q / F1S – motordrift med begränsad motortid / energimängd

F1D / F1L – inomhus med gummimotordrift

Det svenska friflygets center ligger i Norberg med de aktivast och bästa piloterna i klubben. Där är också hemsidan som har allt man kan önska.

<http://www.norbergsfk.se/>

Linflyg F2

F2A Speed 9 varv=1000m 2,5 cc 40000 rpm

F2B Stunt precisionsprogram konstflyg aerobatic

F2C Team-Racing 3 piloter

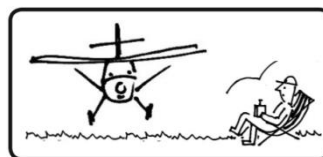
100/200 varv (10/20 km) med omtankning

F2D Combat 2 piloter jagar streamers

SLIS – Sveriges intressefrämjande av stunt har ett forum där man kan läsa en hel del om det som händer just nu.

Radiostyrt F3

F3A-konstflyg / IMAC

På SMFF hemsida hittar man lite bilder och information men på Facebook finns flera grupper
Nordic Classic F3A

Mini IAC har en fin svensk hemsida <http://www.mini-iac.se/> samt ett aktivt forum <http://mini-iac.se/forum/index.php>

AirCombat

Sju krigsmaskiner i skala 1:12 i luften samtidigt i kamp. Man tävlar individuellt men har Skvadroner där folk från ungefär samma geografiska område går samman för att kämpa mot andra grupper. ACES

Sweden har så klart en hemsida där man kan få tips. Planen är billiga att tillverka och det är ganska stor förbrukning för de som tävlar. Klassen är riktigt publikvänlig.

På FB finns Svenska Aircombat-Cupen som är en sluten grupp.

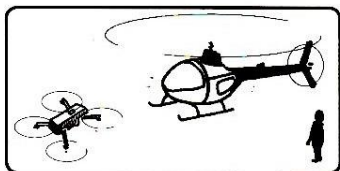
Pylon F3D

Det finns många klasser i modellflygets hastighetsgren. Information finns på SPIs Hemsida. Pylon har även en Facebooksida som troligen är snabbare med information från flera håll.

[F3B-segelflyg](#) / [F3F](#) / [F3H](#) / [F3J](#) / [F3K](#) / [F5J](#)

På SMFF hittar man en länk till <http://www.modellsegelflyg.se/>

F3C-helikopter / F3N

På SMFF hittar man en länk till <http://f3c.se/> som uppdateras rimligt ofta. Diskussioner förs på Facebook [F3C och F3N i Sverige](#)

~~F3U~~ F9U Dronerace

Dronerace är kanske det senaste inom "koptersporten"? <http://www.droneraceswe.se/> Fast sidan verkar knappast varken som senaste eller hetast stället.

FB-gruppen DroneSweden är värd att kolla.

FB-gruppen Drone-racing-Sweden är en annan aktiv grupp.

SDC – Swedish Drone Cup består av 10 tävlingar. Det beskrivs bra i en [tråd på Facebook](#) där det även finns en film som visar 5e tävlingen i Påldalen

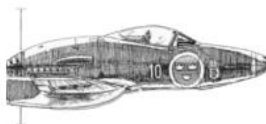
<http://www.dronesweden.se/>

<http://www.dronecup.se/>

https://www.facebook.com/Swedish-Drone-Cup-2016-128837804148752/?ref=br_rs

<https://www.youtube.com/watch?v=jEntVktI6kM&feature=youtu.be>

Skalaflug F4

Kolla på www.skalaflug.org

Oldtimerflyg

SMOS heter föreningen för antikflyg i Sverige. Hemsidan är bra och det finns flera olika Facebooksidor enbart i Sverige om ämnet.

SMOS sida
Oldtimer Modellflyg

RC Oldtimerflyg

Modellflygare som bygger egna modeller ligger inte helt under oldtimer men har mycket gemensamt.

Modellflyg från plankor ..

Gamla modellmotorer ligger även det ganska nära.

OLDTIMER är ju ett mycket stort begrepp och kärnan är så klart friflygande modeller. Det är svårt att hitta lämpliga fält för friflyg så de träffar som ordnas drar folk från långa avstånd.

Linflyg kom ganska tidigt och det är speciellt en träff i Kungsbacka i början av juni som drar mycket folk med modeller och gamla motorer. Tävlings har kommit ganska sent med en enhetsmodell som heter **Weatherman** och som kan anpassas till i princip vilken motor man har liggande.

När det gäller **RC med oldtimermodeller** så är utbudet av flygfält betydligt större så det ordnas tävlingar på flera platser.

Modellraketer

Den 8 september 2018 skapades det en Facebookgrupp Modellraketer Sverige [LPR/HPR] .
Hemsida <https://smrk.space/>

AirCombat

Sju krigsmaskiner i skala 1:12 i luften samtidigt i kamp. Man tävlar individuellt men har Skvadroner där folk från ungefär samma geografiska område går samman för att kämpa mot andra grupper. ACES

Sweden har så klart en hemsida där man kan få tips. Planen är billiga att tillverka och det är ganska stor förbrukning för de som tävlar. Klassen är riktigt publikvänlig.

På FB finns Svenska Aircombat-Cupen som är en sluten grupp.

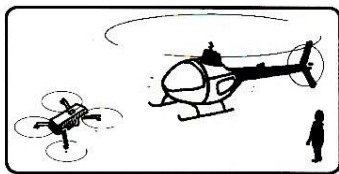
Pylon F3D

Det finns många klasser i modellflygets hastighetsgren. Information finns på SPIs Hemsida. Pylon har även en Facebooksida som troligen är snabbare med information från flera håll.

[F3B-segelflyg](#) / [F3F](#) / [F3H](#) / [F3J](#) / [F3K](#) / [F5J](#)

På SMFF hittar man en länk till <http://www.modellsegelflyg.se/>

F3C-helikopter / F3N

På SMFF hittar man en länk till <http://f3c.se/> som uppdateras rimligt ofta. Diskussioner förs på Facebook [F3C och F3N i Sverige](#)

F3U Dronerace

Dronerace är kanske det senaste inom "koptersporten"?

<http://www.droneraceswe.se/> Fast sidan verkar knappast varken som senaste eller hetast stället.

FB-gruppen DroneSweden är värd att kolla.

FB-gruppen Drone-racing-Sweden är en annan aktiv grupp.

SDC – Swedish Drone Cup består av 10 tävlingar. Det beskrivs bra i en [tråd på Facebook](#) där det även finns en film som visar 5e tävlingen i Pålaldalen

<http://www.dronesweden.se/>

<http://www.dronecup.se/>

https://www.facebook.com/Swedish-Drone-Cup-2016-128837804148752/?ref=br_rs

<https://www.youtube.com/watch?v=jEntVktI6kM&feature=youtu.be>

Modellraketer

Den 8 september 2018 skapades det en Facebookgrupp Modellraketer Sverige [LPR/HPR].

Hemsida <https://smrk.space/>

Här finns säkert grupper som jag missat.

Debatt

Ideella föreningar har det inte lätt. Det är inte många som vill arbeta för sitt intresse så det kan bli lite si och så med möten och protokoll.

Valberedningen ska ju stå helt fri från styrelsen och har inte rätt att vara med på möten eller ta del av protokoll som inte är offentliga. Däremot ska styrelsen informera valberedningen om ledamöter vill sluta. Styrelsen får även liksom alla andra föreslå valberedningen alternativ. Däremot så har inte styrelsen rätt att ha synpunkter annat än önskemål på de som valberedningen nominerar.

Ett problem kan vara att man när man kommer till ett årsmöte inte känner till de som representerar föreningen eller de nya som föreslås till ledamöter.

Ett förslag är att valberedningen i god tid för mötet kan presentera alla kandidater som ska nyväljas eller omväljas. En personpresentation med meriter gör ett val betydligt enklare än att bara få ett namn på ett tomt skal.

Ett namn som kommer upp på årsmötet i samband med valet utan att ha varit presenterat via valberedningen kallas ofta för en kupp men är helt OK enligt alla regler.

NYTT

Det har publicerat en presentation som har använts i ett stormöte om luftrummet hos TS den 10 april.

Kjell Nilsson och Michael Österlund har skapat en gemensam presentation an modellflyget tillsammans med Bengt Lindgren SMFF.

http://www.dokumenta.se/modellflyg/filer/SMFF-RCFF_TS-presentation.pdf. (44 Mb)

Pressgrannar

Danska Modellflyvenyt finns på
<http://modelflyvenyt2.dk/modelflyvenyt2/2019/Modelflyvenyt.1.2019.pdf>.

Redaktör Marianne Pedersen som varit redaktör för mer än 100 nummer av tidningen hälsar 200 nya medlemmar som med detta nummer får sin första tidning. Lite goda råd att hitta sin lokala klubb som kanske inte är den som ligger närmast är ett bra tips.

Förra årets ”puljemidler” på 558 tusen danska kronor har kommit klubbar till god nytta. Ett par klubbar har kunnat förnya sina gräsklippare redovisar de med bilder och berättelser i tidningen.

Nya regler i F2f (diesel profil team racing) läser man väl inte varje dag?

Droneracing är inte svårt och inte bara för unga snabba piloter!

Kommande representantskapsmötet (förbundsårsmötet) presenteras på flera sidor i tidningen med snygga grafer och elits verksamhetsberättelse. Mötet gick den 17 mars så vi kan säkert läsa en bra redovisning i nästa nummer av MFN.

Det verkar som att modellflyget blomstrar i vårt södra grannland som får i snitt fyra nya medlemmar varje dag!

Tips Och Tricks

Sprit löser inga problem?!

Det vill jag inte hålla med om. Rödsprit är en god vän när man håller på med inbeckade motorer. Det är inte giftigt på samma sätt som metanol, nitro och glykol. – och det är lätt att köpa en flaska i affären. Jag bor i skogen med tallar som gärna läcker kåda på bilen. Avfettning, fotogen och diverse medel provades innan jag tog fram rödspriten som direkt löste mitt problem. En gång var (bensin)bilen väldig elak och ville inte starta. Jag bogserade igång den efter viss möda och var på väg till verkstad som säkert inte hade blivit billig. Tanka E85 var ett tips – och sen var motorn plötsligt lika trevlig som man kunde önska. Sprit löste mitt problem även där. Hade det varit vinter så hade man ju misstänkt att det behövdes K-sprit. De som vet lite mera berättade att dagens bensin inte är som förr och att man behöver en skvätt E85 eller motsvarande då och då till en bensinbil om den ska gå riktigt bra.

Säker på fältet.

En tråd på forum om ett servo som går till ändläge fick mig att fundera. Man har sett lite olika incidenter genom åren.

- Ett flygplan som rollar och störtar efter start.
- En motor som plötsligt varvar upp.
- En modell som plötsligt vaknar till liv.

Allt beror så klart på att piloten har missat något och att modellen inte är rätt inställd från grunden. I fullskala så har man en checklista att gå genom innan man startar och efter landning vid stopp av planet. Hur många modellflygare har missat någon punkt någon gång? Vem känner sin radio-utrustnings alla egenheter?

Slå alltid på sändaren först är det flera fabrikat som skriver. MEN – många fabrikat har även så att utsignalen från sändaren är blockerad tills man ”trycker på en knapp”. Detta är till för att man inte av misstag ska starta med någon spak eller knapp i fel läge. Ett mindre farligt fel är kanske att landställena fälls in när planet står på marken – värre är så klart om motorn startar utan att man vill det.

En förbränningsmotor startar inte av misstag om den inte har självstart. En elmotor ska inte starta utan signal om fartreglaget inte har fått initieringssignal.

Det är mycket man kan göra på byggbordet när man sätter ihop sin modell om den är hemma-bygge ARF eller PNP.

- Se till servon är centrerade eller i ändläge om det gäller trottell eller flaps som bara ska gå åt ett håll. Detta gör man kanske enklast med en servotestare men om man inte har det så sätter man upp grejorna på bordet med batteri och radio innan de monteras i planet.
- Montera mottagaren på ett lämpligt ställe där den inte ligger i vägen för övrig samman-sättning av planet och där antennerna kan fästas enligt manualen. Skarpa böjar på antennerna dämpar signalen så håll mjuka radier om antennen ska riktas.
- Tänk på kylning. Luftflöde till förbrännings-motor och elmotor och fartreglage. Glöm inte att även mottagaren ska sitta svalt. En svart huv suger solvärme in i planet – välj hellre klar eller silver.
- När planet är monterat ska sändaren ställas in så att alla roder och inställningar är rätt med nolltrim. Se även till så att det är rätt namn på modellen i sändarminnet så att du inte av misstag väljer fel modell, eller tvekar på fältet. Stäng sändaren och kolla så att alla servon och motor går till önskade positioner eller justera failsafe. Stäng alltihop och slå på modellen först – kolla vad som händer så att det är säkert.
- Glöm inte att alltid ha ditt namn och telefon-nummer väl synligt på planet.

Efter första provflygningen får man kanske göra om vissa mekaniska moment.

Känner du dig minsta osäker så skriv en checklista. Den kan vara så liten att den kan klistras på planet eller sändaren. I ”stridens hetta” kan man även missa den.

Följ de instruktioner som gäller för din sändar-modell. Personligen kör jag Spektrum och väntar vanligen med att slå på sändaren tills jag har planet på startplatsen. Skulle jag ha missat att välja rätt modellminne så kommer planet inte att starta. Jag stänger sändaren efter att jag har landat och allting går till failsafeläge som är säkrast med mina modeller.

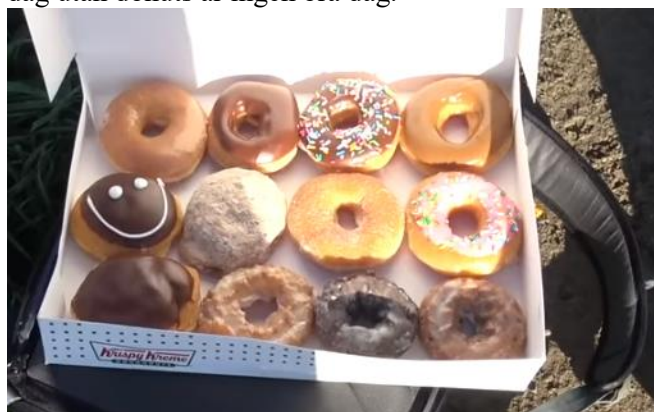
Nyheter

MFT är nog den svenska firman som är flitigast att skicka ut nyheter via både epost och inlägg på FB-grupper. 3295 kronor får man ge för denna lilla modellen.

Vertical take off and landing är en benämning som enbart gäller luftfarkoster som ”normalt” flyger på vingarna. Helikoptrar (och multi) har sin normala flygning med vertikala starter och landningar så det är en egen klass av luftfarkoster.

På tuben finns ett kul gäng som man hittar om man söker på Discover RC. Klickar man vidare så hittar man namnet [RCdeparture](https://www.youtube.com/watch?v=D39wvseIS_k&t=1009s). Killarna är säkert amerikanare och de går ut på en smal grusväg – på gränsen till stig där de startar och landar med varierande framgång. Killarna verkar ha det kul och en dag utan donuts är ingen bra dag.

De filmar snyggt och klipper bra så det blir sällan tråkigt att kolla deras filmer.

https://www.youtube.com/watch?v=D39wvseIS_k&t=1009s

Årsmöte för RCFF 8 april

Här behöver man inte planera någon resa och kan inte heller förvänta sig någon bankett på kvällen. Mötet går helt på forumet rcflyg.se där man har kunnat läsa dagordningen sedan den 21 mars. Alla handlingarna har man kunnat läsa länkade från samma tråd.

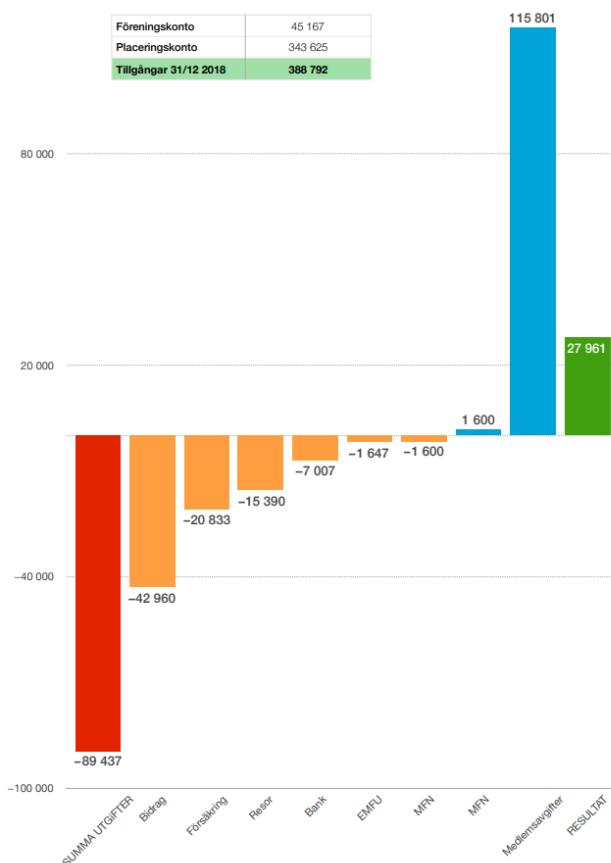
RCFF har ju ingen tävlingsverksamhet så all verksamhet motsvarar BREDD.

Ett mycket stort jobb under första halvan av året var så klart TransportStyrelsens nya regler för drönare med registrering av alla fält som ligger antingen inom kontrollzon, flyger över 120 meter eller har modeller över 7 kg. Självklart så kan man registrera även alla fält med plan som flyger under 120 meters höjd och är lättare än viktgränsen. Det har diskuterat behov i trådar på forumet och det har kommit fram många önskemål som har resulterat i en kompromiss som TS har kunnat acceptera. För RCFF är det Kjell Nilsson och Michael Österlund (Östersund MFK) som har skött diskussionerna. Kjell som är en "snabb iller" på servrar och internet fixade en databas där alla oberoende av medlemskap kunde mata in uppgifter om sina önskade flygområden. Databasen uppdaterades efter hand som att TS hade önskingar. Resultatet blev en gemensam databas för privatpersoner, klubbar, RCFF och SMFF. Alla följer nu samma säkerhetsregler och försäkringskrav.

Det har varit tre platser i Sverige med träffar kallade Shoot Outs som har stötts på något sätt av RCFF.

RCFF har en ekonomislutning på drygt 116 tusen kronor som i princip enbart är medlemsavgifter vilket ger ca 1150 medlemmar. Efter omkostnader är det ett överskott på ca 25%. Försäkringen kostar ca 20%, alltså 20 kronor per medlem. Man har en slogan "hälften tillbaka till medlemmarna" men det är det ganska svårt att komma upp i så runt 40% har gått som bidrag till träffar och annat. Administrationskostnaderna är "löjligt små" när man vet att det har rests till både TS-möten och EMFU som är ett europasamarbete för modellflygare. Förutom de vanliga balans- och resultatrapporterna så finns det ett stapeldiagram där man lätt ser hur ekonomin för 2018 har varit. 1600 kronor för MFN betyder att 8 medlemmar har valt att prenumerera på Modellflygnytt för 200 kronor om året (40 kronor per tidning).

Föreningskonto	45 167
Placeringskonto	343 625
Tillgångar 31/12 2018	388 792

Kl 20 börjar mötet på forumet.

19:35 börjar det dyka upp information på tråden i gruppen medlemmars åsikter. Kan enbart medlemmar som har sin betaldflagga få vara med och titta och rösta? Så är det, för om man öppnar forumet utan att vara inloggad så ser man inte tråden.

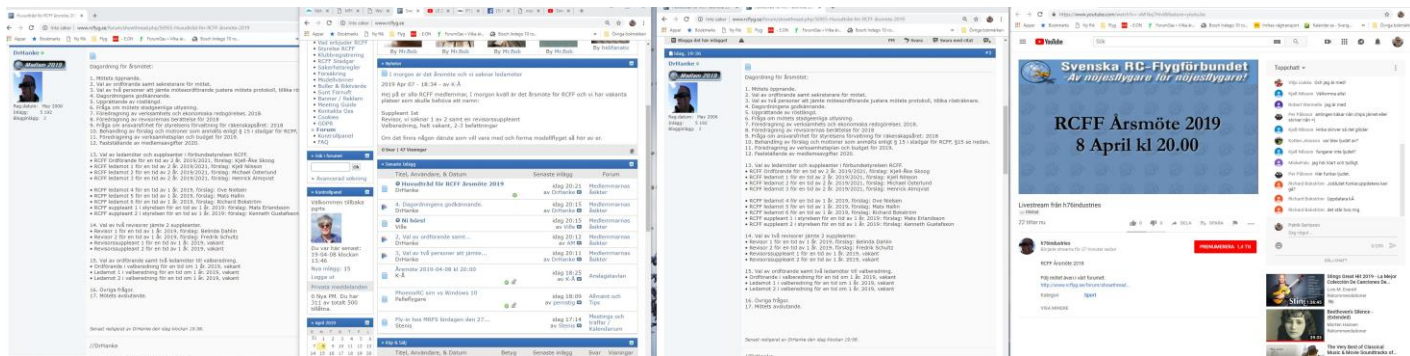

Live på mötet via tuben

Det pratas och smattras med tangenter.

Vid 17 med på live startas mötet. Man får ha 2 fönster uppdaterade.

Det är tur att man har en stor skärm så att man inte behöver hoppa så mycket.

Efter en stund var det 28 personer som följde ljud på tuben och 24 som avlade röster på tråden.

Varje namn kräver enomröstning och alla namnen med presentation av personerna tog till ca 21:25

Under övrigt fick vi lyssna till samarbetet med TS och en presentation som Michael Österlund skapar för att presentera allt modellflyg. EMFU är en motsvarighet till ASA i USA Målet är ett gemensamt regelverk för drönare ska likställas inom Europa. Målet är att bryta ut traditionellt modellflyg som ska kunna ske i princip som tidigare. En stor fråga är att alla modellflygare ska vara registrerade som i många andra länder men som TS inte är speciellt sugna på. Ett stort lokalt problem är lokala modellflygfält nära städer med trafikflygfält. Deras kontrollzoner sträcker sig över stora ytor så i princip alla modellflygfält ligger inom luft "som ägs" av ATC. Inga nya övriga frågor från medlemmar har kommit in under kvällen eller tidigare. Forumet planeras att flytta till ny server med förhoppning om minimala störningar.

Allt klart under 2 timmar!

Hur smidigt var mötet då? Med två widescreen intill varandra kunde man ha vettig överblick men det är mycket hoppande.

Dagordningen bör man kanske ha öppen som dokument i ett eget fönster så att den inte försvinner när huvudtråden uppdateras.

Youtubekanalen där man hör ljudet fungerade perfekt men "stordiabilderna" med utdrag av dagordningen kunde i min tanke bytas ut mot lite livebilder av de

som pratar. Youtube bör ligga i ett eget fönster och inte i en flik under annat man tittar på. Fönstret kan vara litet då det mest är till för att få ljudet.

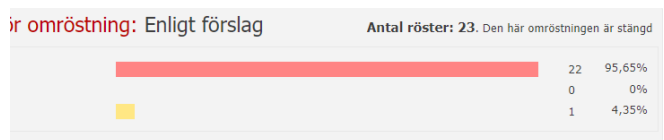
I huvudtråden ser man hur mötet framlöper så den bor man ha i ett eget fönster. I huvudtråden dyker det upp länkar till trådar där man ska rösta – MEN ..

12. Fastställande av medlemsavgifter 2020.

Rösta Här

Har man ett eget fönster med startsidan på RCFLYG.se så ser man snabbare när nya röstningar dyker upp!

Huvudtråd för RCFF årsmöte 2019 DrHanke	igår 22:50 av Thomas	Medlemmarnas åsikter
14. Val av två revisorer jämte 2... DrHanke	igår 21:19 av DrHanke	Medlemmarnas åsikter
14. Val av två revisorer jämte 2... DrHanke	igår 21:18 av DrHanke	Medlemmarnas åsikter
14. Val av två revisorer jämte 2... DrHanke	igår 21:16 av DrHanke	Medlemmarnas åsikter
13. Val av ledamöter och... DrHanke	igår 21:12 av AM	Medlemmarnas åsikter
13. Val av ledamöter och... DrHanke	igår 21:12 av DrHanke	Medlemmarnas åsikter
13. Val av ledamöter och... DrHanke	igår 21:11 av AM	Medlemmarnas åsikter

Resultat i ti

och suppleanter i förbundsstyrelsen RCFF 6

Ämnesverktyg	Sök ämne
13. Val av ledamöter och suppleanter i förbundsstyrelsen RCFF 6	
13. Val av ledamöter och suppleanter i förbundsstyrelsen RCFF. • RCFF ledamot 6 för en tid av 1 år. 2019, förslag: Richard Bokström	
//DrHanke	
*** STOCKHOLMSDIVISIONEN ***	
2 ja-röster från mig - Tomas Nilsson och jag.	

I röstningstråden kunde man även läsa att vissa skrev

in sina röster – räknas de rösterna eller kan det vara en dubblett av redan angiven röstning högst upp?

Det finns ju de som träffas lokalt hos en som har dator – eller bara för att umgås under mötet.

Det är bara de som betalt och har ett forumnamn som kan vara med och rösta. Ett sätt att kunna rösta flera från samma dator är att ha flera webläsarfönster uppe med startsidan. Öppnar man ett nytt "inkognitofönster" så kan man välja att logga in med en annan profil än den man normalt har autostart på. Alternativt kan man ju använda både dator och smart telefon och på så sätt ha flera profiler igång.

AUTOPARTNER

Det var ett lustigt namn på en modellflygfirma. Namnet hindrar inte de seriösa modellflygarna att hitta sina godbitar hos Pelle. Pelle på Autopartner verkar vara ett begrepp var man än kommer och det finns alltid någon med relation till Pelle. Själv vet jag inte när jag ramlade över firman först, kanske var det på något av drömplanen från ExtremeFlight eller Sebart. Per Vässmar är hans riktiga namn om man ska vara ordentlig.

Varför heter firman Autopartner? Jo förutom RC-flyg så gillar Pelle RC-bilar (crawlers) och det var det han startade firman med för ca 10 år sedan då han blev "pånyttfödd". Självklart nosade han på hobbyn redan vid 7-årsåldern men det vill han inte berätta om.

Sen har firman vuxit med agenturer för :

Hitec
Multiplex
ExtremeFlight
Sebart
Pilot RC
CY Model Warbirds
Dynam
Hacker
Jeti
Secraft
Icharger laddare
ISDT laddare
DLE motorer
GP motorer
KST servon
SLS-batterier
XOAR propellrar
Schumacher bilar
Biela Propellrar
TopModel seglare
MuchMore Elektronik

etc

Och så säljer han förstås en massa andra märken som han inte själv är generalagent för – typ alla Horizon Hobbys produkter som Spektrum, E-Flite med flera.

Pelle är fortfarande aktiv i sin gamla klubb Eskilstuna Flygklubb Modellflygsektionen som har anor till 1937 och träffas söndagar 10-14, måndagar 17-21 och onsdagar 17-21. Klubben har två FB-sidor <https://www.facebook.com/Efkmfs/> som är en firmasida där enbart admin kan lägga ut meddelanden och

<https://www.facebook.com/groups/380435361999723/> som är en offentlig grupp där alla medlemmar kan vara med och kommentera.

Det är väl knappast någon i klubben som varit med sedan starten men visst finns det riktiga seniorer som fortfarande bygger. Med tre klubbtider i veckan så bör det ju vara ett helt gäng yngre medlemmar så det får Pelle svara på - fast om man kollar på FB-sidan verkar det mer som gubbdagis än kindergarten.

Tittar man på hemsidan så hittar man i stort sett alla tänkbara fabrikat så klubbvännerna och alla andra modellflygare och byggare hittar nog vad de behöver.

BIL/BÅT	CRAWLER	RACE SHOP	FLYPLAN	COPTER	BATTERIER	ELEKTRONIK	BYGGHOBBY	TILLVERKARE
2FAST2FUN	3D Hobby Shop	Airfix	APC Propellrar	ARRMA				
Arrowmax	Axial	Biela Propellrar	Blade	Cobra motorer				
Core RC	CY Model	DAL Propellrar	DJI	DLE Motorer				
Du-Bro	Durango	Dynam	Dynamite	E-flite				
Emax	Emcotec	Extreme Flight	Fatshark	Festo				
Fiala	Filte Test	FrSky	Futaba	FW Models				
GensAce	GP Engines	Hacker	Hangar 9	Hitec				
Hobbywing	Hobbyzone	Humbrol	ICharger	ImmersionRC				
ISDT Laddare	JETI	Krumscheid	KST Servon	Kyosho				
Losi	Louise	LRP	MuchMore	Multiplex				
Novarossi	Parkzone	Parma	Pilot-RC	Pro Boat				
Pro-Line	Roxxy	Sanwa	Scalextric	Schumacher				
SebArt	Secraft	SIG Flygplan	Spektrum	Tamiya				
TechOne Hobby	Team Orion	TLR	Tomahawk Design	TopModel CZ				
Traxxas	Vapex	Vaterra	Xoar Propellrar	Zenoah				

När friflygseniorerna berättar om Pelle och hur de fostrade honom så kan man ju undra när han började flyga och vad som var hans första modeller och om han har något kvar från när han började.

Gurras fotoalbum 8

VM Australien 1983

<http://www.freeflightnews.org.uk/champs/ch8x/ff83.htm>

MODULAR STORAGE SYSTEMS PTY LTD 1983 FREE FLIGHT WORLD CHAMPIONS GOULBURN NSW AUSTRALIA									
U.S.A.	180	180	180	180	180	180	180	180	180
FINLAND	180	180	180	180	180	180	180	180	180
FRANCE	180	180	180	180	180	180	180	180	180
GERMANY	180	180	180	180	180	180	180	180	180
ITALY	180	180	180	180	180	180	180	180	180
JAPAN	180	180	180	180	180	180	180	180	180
NETHERLANDS	180	180	180	180	180	180	180	180	180
RUSSIA	180	180	180	180	180	180	180	180	180
SWEDEN	180	180	180	180	180	180	180	180	180
SWITZERLAND	180	180	180	180	180	180	180	180	180
UNITED STATES OF AMERICA	180	180	180	180	180	180	180	180	180
YUGOSLAVIA	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1983	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1984	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1985	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1986	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1987	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1988	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1989	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1990	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1991	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1992	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1993	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1994	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1995	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1996	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1997	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1998	180	180	180	180	180	180	180	180	180
1999	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2000	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2001	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2002	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2003	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2004	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2005	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2006	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2007	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2008	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2009	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2010	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2011	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2012	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2013	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2014	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2015	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2016	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2017	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2018	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2019	180	180	180	180	180	180	180	180	180
2020	180	180	180	180	180	180	180	180	180

F1A

9 B Wendel SWE 117+180+180+180+180+180+180=1197

30 A Persson SWE 134+157+180+180+180+ 94+107=1032

47 I Sundstedt SWE 180+102+ 0+180+ 44+ 99+180=785

F1B

24 B Eimar SWE 180+180+115+ 98+159+180+180=1092

28 I Hansson SWE 180+160+127+180+ 82+180+180=1089

35 A Hakansson SWE 180+ 84+ 85+151+180+110+180=970

F1C

2 G Agren SWE 1260 + 240 + 177

16 H Lindholm SWE 180+180+180+180+180+180+114=1194

37 L Karlsson SWE 0+178+166+142+123+102+180=891

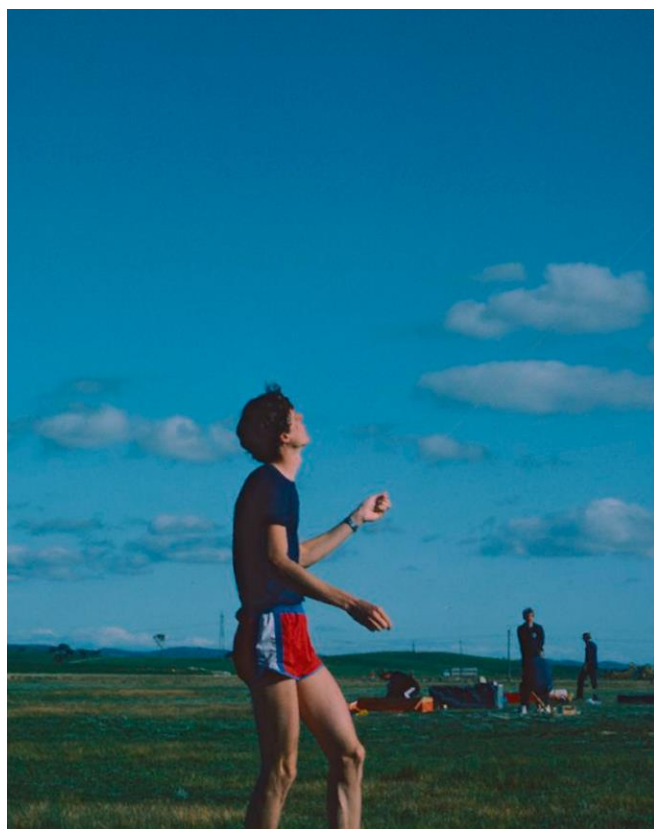
En artikel av Bror Eimar finns i [Modellflygnytt 1983 nr 6](#) sidan 4

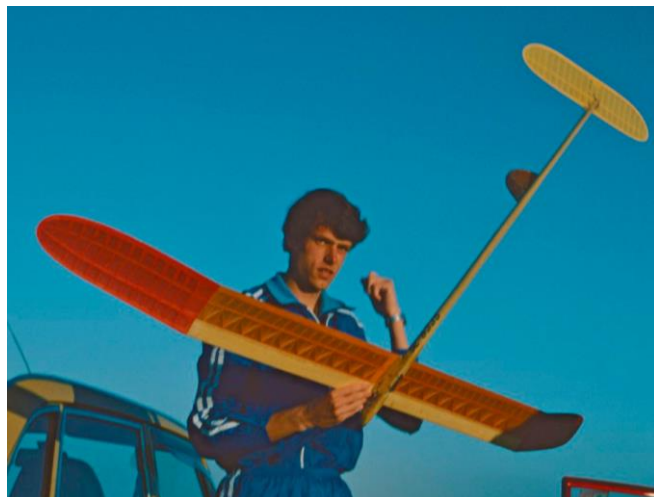
Gurra Ågren mekar modell vid flyoff på morgonen

Bengt Wendel

Anders Persson snurrar

Anders Persson med sin F1A med balsarörs kropp

Lars Karlsson Gamen

Lustrati vid flyoff på morgonen

Lustrati Ågren Venutti båda från Italien

Vårvädret i NSW verkar ha överraskat Anders Håkansson med fru.

Fly Off i F1C Australien

F1C dagen var en blåsig och regnig dag, men på morgonen när vi skulle flyga Fly Off var det bra väder. Vi var fyra, Achterberger USA två Italienare Lustrati Venuti och jag.

Det var 4 min i första vilket jag och Lustrati flög! Flera av Finnarna var med och hejade när jag gjorde mina starter! Så var det tid för andra starten, Lustrati en fin start 254 sek! Nu gäller det starten blir bra, men i det fuktiga vädret går min motor upp i varv på slutet. och min kärra drar åt vänster, så det blir ett stål på toppen 177 sek, från hämt-gruppen hörs på radion. **Ett stål från ett VM!**

Man känner sig trots allt rätt så belåten. Nu väntar det jag känner mig mest nervös för, är att motorerna skall plockas itu och mätas, Anders Persson följer med till detta. Jag var litet orolig några Rossi motorer på den tiden var litet för stora i cylinder volym! Men det var OK skönt. Sen om jag kommer ihåg blev jag hissad av grabbarna!

Jag ser i en Aeromodeller vid en bild av mig i en start att min modell nämndes som en glidare.

En litet kul grej som hände var att jag tror var Bengt Wendels F1A modell som blev anfallen av en stor kråkfågel precis när den flugit fullt!

1 S Lustrati Italien	1260 240 254
2 G Ågren Sweden	1260 240 177
3 G Venuti Italien	1260 216
4 Achterberger	1260 209

Med vänlig hälsning Gurra

ALLA KAN FLYGA F1S!

Artikel av David Thorsén

"Ären' nå bra den där rå?",
får jag frågan ibland.

"Jora", brukar jag svara.

Del 3 - Nydes kold

Designen av **Nydes Kold** är ganska traditionell, på många sätt är den rätt lik Clint Brooks och John Oldencamps väl beprövade Joulebox. Skälet är främst praktiskt: för att passa i lådan jag byggt för att förvara och transportera mina Jouleboxar så fick ving-panelernas vinklar och längd inte skilja sig allt för mycket åt. Så det fick helt enkelt bli en med Jouleboxen ganska likartad vinge.

Vinguppbyggnaden är dock annorlunda. Jag valde att lägga in fem balkar i hård balsa, 3x1,5 mm, fyra på ovansidan och en på undersidan. De mittersta sattes i ett balk-par som fick även ett liv mellan sig i form av 1 mm balsawebb limmad på baksidan av balkarna. I alla vingknäckar sitter också en extra genomgående fullhöjdsförstärkning av 0,8 mm plywood, i mitten går den ut ca tre sprygelavstånd. Förstärkningarna är också avfasade mot kanterna för att inte bygga in onödiga brottanvisningar. Raka och likadana spryglar på 25 mm avstånd ger rätt bra styrka och hyfsad vridstyvhet. Men framförallt går det lätt och snabbt att bygga jämfört med halvspyglar eller spyglar på diagonalen hit och dit.

Stabben är byggd på konventionellt sätt och är liksom vingen klädd med tunt papper. Lack på ett par gånger tills det är tätt. Jag valde rött, svart och lite gult för att modellen skulle synas bra både i luften och på marken. Du har säkert andra favoritfärger.

Kroppen är byggd kring ett 7 mm kolfiberrör. Stark blir det, kanske inte helt lätt dock. Att bygga en kropp helt i balsa blir lättare. Men eftersom jag är lite lat och dessutom tycker att det är praktiskt med kolröret så har jag valt det. Framändan av kroppen är uppbyggd av en kvadratisk låda i lätt 5 mm balsa. Pylonen är också den byggd av balsa, 2 mm lätt balsa på sidorna kring en ram av 3 mm lätt balsa. Fenan är av lätt 2 mm balsa som jag rundat och slipat av lite mot kanterna och toppen.

balsadelar
lackat två gånger
med 25 gr/m glasfiberväv
(fastsatt med
acetone). Och ovanpå det ett mycket, mycket tunt lager
gjutepoxi – det behövs knappt något för att göra
väven styv. Låt härda, slipa försiktigt med 800-1200
våtslippapper och lacka sedan två gånger med tunt
lack. Klart. Lätt och starkt och allt håller sig plant för
evig tid (nästan i vart fall).

Alla
kroppens
har jag
och sen klätt
(fastsatt med
acetone).

I bakändan av fenan har jag skurit in ett litet roder på ca 8 mm i basen jag kan justera med en M2 nylon-skruv. Praktiskt tycker jag. Motorfästet har jag gjort av 2 mm plywood av god kvalitet. Med fyra M2 skruvar i metall – en i varje hörn av det fyrkantiga motorfästet – så går det ganska lätt att få till rätt riktning på motorn. Totalt med 450 mAh batteri (30 gr) väger sedan modellen flygfärdig ca 155-160 gr. Ett mindre

batteri (300-350 mAh) ger förstås en ca 10 gram lättare modell.

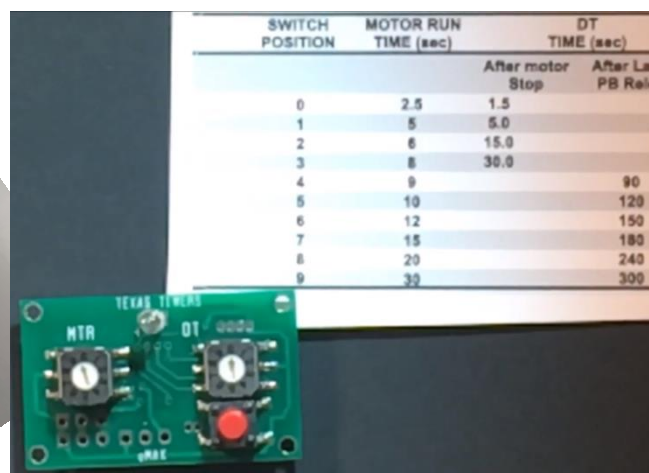
Just på denna modell använder jag en timer från [Texas Timers](#),

ett servo (2,5 g) från [E-Max](#) och ett vanligt [fartreglage](#) (12A). Men det finns förstås flera alternativ på marknaden. Vissa bygger sina egna timrar också,

När det gäller trimmet får man prova sig fram. Men för en modell som flyger höger-höger (dvs. stiger höger i motorflykten och sen glider i högervarv när motorn stannat) så bör man lägga någon grad vänsterriktning på motorn för att undvika att modellen skär ut åt höger direkt efter det att man släppt den. Jag börjar också alltid med lite nedåtriktning för att undvika tendenser till att modellen loopar i utkastet (dvs. går över på rygg) men även här får man prova sig fram.

De andra vinklar som är viktiga är att bakkanten på ytterspetsarna är lite högre än framkanten, ca 2-3 mm. Mittvingarna bygger jag plana men sen lägger jag in en trekantig trimlist på den högra mittvingens undersida för att ge en liten roll åt vänster i stiget. Stabben ska vara plan. En pallning på ca 1 mm på stabbryggans högra sida brukar räcka för ett svagt högerkurv. Det man dock inte får göra är att justera glidkurvet genom att skruva på rodret – det är främst för att styra modellen i stiget och även små justeringar, typ 1/4 varv, kan påverka stigmönstret avsevärt.

Timer, servo och fartkontroll (10-30A) kan man välja efter tycke och smak. Men som vanligt är den dyrare elektroniken ofta bättre (och ibland lättare).

något jag dock inte gjort. En timer förberedd för RDT – eller Radio DT – är emellertid att föredra oavsett. Du kan då ansluta en liten flyttbar mottagare i modellen, 1 gr väger den, som kan ta emot en kodad signal från en enhet du har på marken (jag har en rätt enkel men ändå inte helt billig variant från [Leobodnar](#) i England). Du kan givetvis flytta mottagaren till den modell du just då ska flyga för att med en enkel knapptryckning kunna stanna motorn och fälla upp stabben i fuseläget, mycket praktiskt om modellen ser ut att tappa kontrollen och du vill rädda den från att slå i marken.

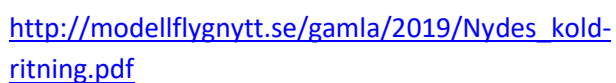
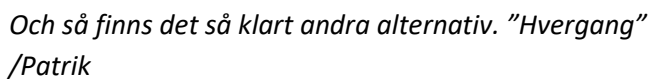
För det är ju i luften som friflygande modeller trivs bäst! Hur din bästa modelldesign ser ut behöver ju inte vara detsamma som min, jämför exempelvis 'Nydes kold' med Per Grunnets **Elmann** som fanns i marsnumret. Just denna klass, F1S, ger en stor frihet att utforma den konstruktion som bäst stämmer överens med ens eget tycke och smak. Och tur är väl det.

Thermals!

Varför heter modellen så? kan man undra så jag frågade David som hade ett självklart svar:

Vi har ju lite problem att hitta tävlingsplatser för friflyg på sommaren då bönderna har odlingar på alla stora fält och militärerna trilskas med de fina hedar som inte odlas. MEN PÅ VINTERN! Då finns det fina sjöar att flyga på och det är vanligen inte svårt att hitta bra termik. Friflygarna har stora tävlingar i

NYDES KOLD är en liten pik till våra goda grannar i söder som är duktiga på F1S.

[illegible]

TEST Multiplex Heron

Heron betyder väl Häger fast egentligen borde jag kanske letat efter en Crane då vi på våren vistas av tiotusentals tranor som övernattar vid Pulken helt nära där jag bor.

Nu blir det i alla fall test av en Multiplex Heron. Förra sommaren såg jag en kul väska i bagaget på en husbil.

Väskan innehöll en motorseglare som skulle gå snabbt att montera när man kom till ett lämpligt ställe att flyga. Hang ligger ju ganska sällan så att man kan parkera bilen just intill, utan måste bära sin modell en

bit så det kan ju vara väldigt praktiskt med en väska.

Jag har nog inte läst något direkt negativt om Multiplex Heron men inte heller sett någon i luften att jämföra andra plan med. Efter lite googlande så hittade jag en gratis RC-simulator

från Multiplex där man kan provflyga bland annat Heron.

<https://www.multiplex-rc.de/service/downloads/multiplex/software.html>

Vill man ha flera fält och möjlighet att ställa in väder så får man köpa "PLUS"-versionen som kostar 314 kronor hos Autopartner.

<https://www.autopartner.se/elektronik/simulatorer/multiflight-plus-cd>

MULTIflight

Der kostenloser MULTIPLEX Flugsimulator

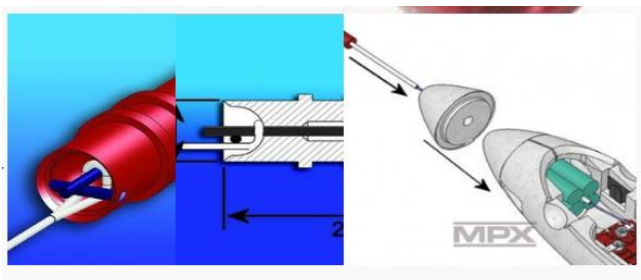
Hier testen Sie die MULTIPLEX-Neuheiten immer als erster! Viele ELAPOR-Modelle warten auf Sie.

[gleich downloaden ...](#)

Heron är ju en motorseglare. Det är så klart bekvämt när man är ensam, men behövs knappast på hanget eller om man är ett kompisgäng som även använder bogserplan. I beskrivningen till Heron KIT så står det att det följer med en noskon för ren segel där man monterar en krok för bogsering.

Via google bilder hittar man långt ner i sökningen en bra bild

Man kan även hitta en film på tuben där de bogserar en Heron.

https://www.youtube.com/watch?v=YZnGan5E9tY&fbclid=IwAR0yrH_3HDd7ym0NLD3iB25_9Z-TEc60_6nl9_1-kvQfW0V3Sk8k4Xs5bVbK

Filmen visar mycket av bogsering där Heron har bromsen ute för att inte glida förbi dragaren men 3:25 in i filmen är en sekvens där Heron och FunCUB XL flyger ett par manövrer i rote vilket visar att Heron kan ta nytta av uppsamlad energi från dykningar.

Testet är tänkt i flera etapper som börjar hos Per Pålsson i Mönsterås. Per har en modellflygarfamilj och har barn som också snart ska flyga rote med pappa.

Sedan är tanken att modellen ska följa med på cykelsemester i Danmark men det får framtiden utvisa.

Man kan läsa på nätet att Heron är samma plan som Multiplex Solius fast med en annan vinge.

Första bilderna från Per Pålsson

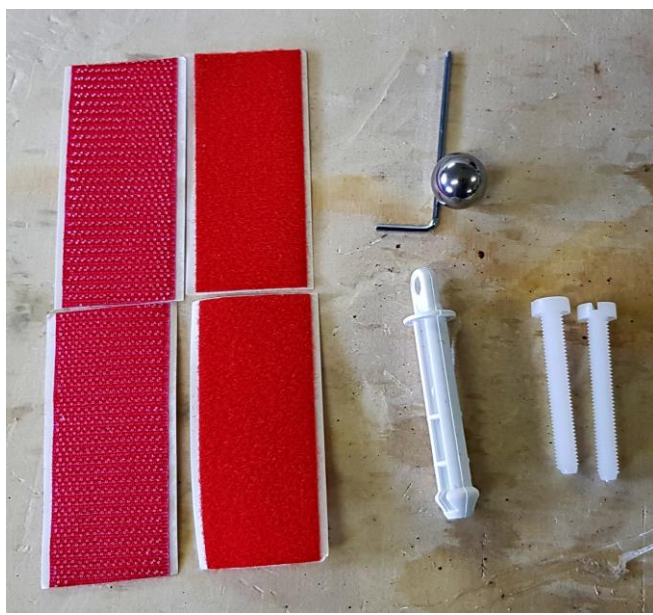
Ut ur kartongen: i princip flygklart

Att fästa batteri och mottagare.

Två skruvar till stabilisatorn

En låssprint till vinghalvorna

FÖRSTA MODDEN! En 360-kamera i canopyn

Här har kniven varit framme.

Kartongen: Planet kom med delarna väl omsvepta med bubbelplast. Till skillnad mot Multiplex Shark så var det ingen formgjuten cellplast till delarna att kunna återanvända vid transport av planet.

Total sammansättningstid inklusive justeringar av roderutslag enligt manualen – ca 90 minuter. Förutsättningar är ju att Per är van vid sin sändare som är en Futaba T18sz som är lika med den lite billigare T16sz. Här väljer man segelplan med 4 vingservon så får man mycket automatiskt och mest behöver justera utslagen.

Ett orosmoment är sladdarna från vingen som är lätta att fästa i de fastlimmade kontakterna i kroppen. Sladdarna kommer att vikas varje gång man monterar/demonterar vingarna. Hur många gånger kommer sladdarna att hålla för detta?

Stabben sitter med två rejäla skruvar och vid transport får även linkarna lossas. Dessa sitter ganska hårt och kräver någon form av tång. Det är risk att man måste justera utslagen vid återmontage.

Premiärflygningen var i början av april och det var kallt om fingrarna. Med på planet var en häftig 360-kamera så att den som vill kan vara med på flygningen.

<https://youtu.be/tqSTaurlySM>

På datorn kan man vrida runt bilden med musen. Det är häftigt att kunna titta ut över vingen!

Han man VR-skärm och ”rätt” telefon så kan man sitta och vrida på huvudet när man sitter i flygplanet och flyger.

Samsung Gear VR med kontroller

Ver 4. Galaxy S9/S9+, S8/S8+, A8, Note9

Artikelnr: 1057945 / Tillverkarens artikelnr: SM-R325NZVNEE

1.490:-

FRIBET

LÄGG I KUNDVAGN

- ✓ Prisköpte i 60 dagar
- ✓ 60 dagar öppet köp & fri retur
- ✓ Fri frakt över 500:-

11 st i lager (1-2 vardagar leveranstid)

Jämför Önskelista

SAMSUNG

Se alla produkter från Samsung

Köp nu - betala om 3 månader

Delbetalning från 2017 - per månad se priser

Kalender

RCFF Årsmöte

8 april 2019 kl 20.00

F1 - Friflyg

1 maj [Posttävling 1](#) "Sommar"
4 maj Majtävlingen Uppsala Lilla SM och RM
Skogstibble
30 maj inoff NM F1S, SM F1B, AKM Öland/**Bollerup**
1 juni [Posttävling 2](#) "Sommar"
2 juni VM F1D Tjeckien Tachov
27 juni Swedish Cup **Rinkaby**
28 juni Danish Cup **Rinkaby**
30 Norwegian Cup **Rinkaby**
1-31 juli [Posttävling 3](#) "Sommar"
30-03 jul-aug EM juniorer Makedonien
7 sept Gagnefträffen
5 okt Höstmaxen Sländan Stak-Saleby
17-22 okt VM Lost Hills USA

F2 – Linflyg

(27-28 april) Bitterfield Tyskland – Dreiländer
18-19 maj [Snobben Open](#) F2B Weatherman
19 maj Linflygets dag Speed Semispeed F2C G/Y
Johannisberg Västerås
30/5-2/6 Karlskoga WC Dreiländer Åbytorp
8-9 juni Herning Danmark Dreiländer
15 juni Oldtimerträff Weatherman Kungsbacka
29-30 juni Barcelona F2D
6-7 juli [Gripen Trophy](#) F2B Weatherman
13-20 juli EM Bulgarien
10-11 augusti Speedracer Cup Vilnius (F2A F2C)
17-18 aug SM F2A F2B F2C F2D Johannisberg Västerås
5-8 sept Dubbel WC Lugo Italien
7-8 september [Farmshack Grande Finale](#) F2B
Weatherman
14 sept Väst kustträffen F2B semistunt Weatherman
Kungsbacka
15 sept Galax Open Speed open semispeed F2C G/Y
Johannisberg Västerås
12-13 okt Vbg-pokalen RM Slow combat combat 1,5
Brättelund Vänersborg

F3

25-26 maj Trollhättan Aero Cup (UT)
8 juni F3A Nostalg [Tidaholm](#)
2-6 juli F3A NM Finland

17-18 aug F3A SM/RM Katrineholm (UT)

7-8 sept F3A hösttävling (UT) Linköpingseskadern

Segel

3-5 maj F3K Herten Tyskland
11-12 maj F3B Open i Rödekro Danmark
11 maj F3K Sjögesta (SC)
12 maj F5J E-lyftet Toppfältet Stockholm
18 maj Stor/Lill Segelflygträff [Hallstahammar](#)
25-26 maj F3K Clinic Brännebrona
8 juni HLG Open Örebro
15 juni F3K Ikaros HLG Open Pilängen
16 juni F3K pokalen Örebro
29 juni F3K Gråbopallen (SC)
12-14 juli F3K WC Ungern
15-21 juli WM F3K Ungern
24-25 aug F3K Brännebrona open (SC)
31 aug [Eskilstuna F5J](#) Ekeby
7 sept F5J E-lyftet Toppfältet Stockholm
14 sept F3K SM Siglandasnurren Norberg
14 sept F5J SM I Gråbo
15 Sept F3K Avslutningsmeeting
28 sept F5J Winch SM Gråbo
5 okt Hangträff Stockholm

F3C F3N Helikopter

11-12 maj UT1 [gränscupen AKMG](#)
15-16 juni UT2 Bro Stockholm
15-16 juni Skala Helimeeting [Hallstahammar](#)
22-23 juni EuroHeli Sönderborg Danmark
20 juli Allm Heliträff [Hallstahammar](#)
10-11 aug [Skala Vintage-meeting](#) Motala
4-11 augusti [VM Ballenstedt Tyskland](#)
31 augusti UT3 SM RM Borlänge

Pylon

25 maj Söderköpinge Q500 SQ500
26 maj Söderköpinge F3D
7-9 juni Olomouc Tjeckien F3D
15-16 juni Ludvika **SM F3D**
30 juni Säter **SM Q500** F3D SQ500
6-12 aug VM Maryborough Australien F3D F5D
28 Sept Sala-Nykrogen Q500 **SM SQ500**

AirCombat

25 maj Halstahammar
1 juni ELAC nybörjartävling Drags Leksand
8-9 juni Rembo (Avesta-Hedemora)
29-30 juni Älmhult?

10-11 aug Finland?
7-8 sept Örebrotävlingen

IMAC

11-12 maj Älmhult CUP
25-26 maj Sölvesborg CUP
15-15 juni Brännbrona CUP
29-30 juni Borlänge CUP
10-11 aug Ripa CUP
22-24 aug NM Danmark
7-8 sept CUP-Final Helsingborg

Swedish Drone Cup

4 maj RD2 Karlstad
11 maj Mälardalens Drone Cup
18 maj RD3 Halmstad
1 juni RD4 Malmö
15 juni RD5 Ljungby
v26 SM-veckan
13 juli RD6 Söderköpinge
10 aug RD7 Hallstahammar
24 aug RD8 Barkarby
7 sept RD9 Nykvarn
21 sept RD10 Göteborg

F4 – skalaflyg

13 april [Skalaträff](#) Hökaklubben Halmstad
24 maj Jarlsberg Norge
29 juni Hökaskalan Halmstad UT1
25-27 juli OT-SM Rinkaby
8-11aug [Scandinavian Baltic Scale Masters](#)
Helsingborg
31 aug SM UT 2 Simmelsberga

Oldtimer

19 april Häxvrålet Kungsbacka Weaterman speed
20 april Vårmaxen Gendalen Sollebrunn
4 maj Majtävlingen Skogstibble Uppsala
30 maj Vårtävling Karlskoga Weaterman speed
15 juni Linflyg RC och Motorträff Kungsbacka
29-30 juni OT-Meeting [Smålanda Växjö](#)
15 juli OT-tema på [Ripaveckan](#)
14 sept Västkustträffen Weaterman speed
Kungsbacka
5 okt Höstmaxen Saleby

Träffar 2019

27 apr Fly-In [Malmö RFS](#)
4 maj Uppstart flyg/bil [Hallstahammar](#)

10-12 maj Vårträff Hedlanda [Vemdalen](#)
25 maj Vårmeeting [Janlanda](#) Kivik
29 maj-2 juni Ripa Kristihimmelfärdsmeeting
30 maj Kristiflygarträffen Norberg Bålsjöfältet
30 maj [Modellflygets dag](#) Pålådal
31 maj-2 juni Kristiflygarmeeting I Rembo
1 juni Fly'n Drive Hallonträffen [Hallstahammar](#)
Draggs Midsommar
Midnight Sun Fly In
27-30 juni Shoot Out Norr [Östersundsträffen](#) Optand
4-7 juli [Shoot Out Mitt Ällebergsträffen](#)
12-21 juli Ripaveckan Shoot Out Syd v29
20-28 juli Helsingborgmeeting v30
25-28 juli Sommarträff Hedlanda [Vemdalen](#)
31 juli Fly'n Drive Midnight [Hallstahammar](#)
2-3 aug [Gränsträffen Arvika](#)
15-17 aug Storskalträff [Arboga](#)
31 aug Sensommarmeeting [Janlanda](#) Kivik
6-8 sept Getpower Hedlanda [Vemdalen](#)
7 sept 80-årsjubileum [Hallstahammar](#)
8 sept Flygdag [Tranås MFK](#)
1 jan Nyårsflyg [Janlanda](#) Kivik

Länkar till handlare

Mest Friflyg och Oldtimer

Ben Buckle Vackra byggsatser till stora OLDTIMER / VINTAGE modeller		Free Flight Supplies Mike Woodhouse är nog ett namn de flesta friflygare känner till. Här finns det mesta i kvalificerat byggmaterial från England.		BYGGMO Svenska friflygbyggsatser	
--	---	---	--	--	---

Svenska allround

Autopartner Har kvalitetsmärken som ExtremeFlight, Seabart med flera.		HAB Har det mesta		MFT Har hela Horizon Hobbys sortiment.	
Skånehobby Har balsa, klädsel, SIG byggsatser och hela Horizonsortimentet		Model-Craft Generalagent för OS		RC-Flight Snabbt och billigt. I brevlådan nästa dag!	

Firmor med egna konstruktioner / Byggsatser

MJD Models Svenska skalabyggsatser		MBS RC Models Kvalitetsbalsa och egna byggsatser.		ACKUS Enkelt friflyg och gummimotor från Rune i Onsala	
---	---	---	--	---	---

EU-shoppar

Lindinger En av Europas största leverantörer med gigantiskt sortiment och vettiga priser.		HobbyKing Kinagrejor från Holland – kolla att det står EU innan du köper!		Staufenbiel Butiker i bl a Hamburg och Berlin	
Horizon Hobby Har även butiker i Tyskland		Napolskimmiebie Massor med byggsatser från Polen. Electric Simple AirCombat		Pichler Extron Modeller från Tyskland	

Här kan man köpa dieselbränsle

3F Hobby Service Mekkat för linflygare! Kan fixa Dieselbränsle i önskad blandning, och allt inom modellflyg.		IC Communication Dieselbränsle i plåtdunk efter beställning. Klädsel i lösvikt balsa med mera – Valby Köpenhamn		ProgressAeroWorks När du måste ha en ny Diesel på mellan 0,5 och 10 cc	
--	---	---	---	--	---

Diverse

Hobby Equipment Flyg-bil-båt-mc - ALLT		aiR/C Pro Sweden Black Horse NGH Saito med mera.		PRO RC Diverse RC	
IAB RC Belysning sladdar och mycket mer		Söders RC Hobby 		Elflyg 	

Hobby Sweden 		Everöds RC-hobby 		Absolut RC Nej – denna ligger inte i Åhus ;-) 	
Rynos Hobbyshop I Enköping och på nätet 		RCHobbySyd.nu 		Linecenter / Huss Enkla gummimotor-modeller och pyssel 	
TZ IMPORT Jet med mera 					

Grossister

minicars Distributör – men kolla deras ÅF-lista som har massor med Återförsäljare runt landet. Stämmer det verkligen? 		Carrocar Distributör – men kolla deras ÅF-lista som har massor med Återförsäljare runt landet. Många fel i listan! 		ELEFUN Norsk som säljer i Sverige 	
--	---	---	--	---	---

Firmor som har lite intressant för modellflygare

Hobbex De har funnits med många år och man hittar dem ofta i nya stora Gallerior 		Biltema En stor jäkla flaska CA-lim med accelerator för en 50-lapp kan rädda dagen på fältet ;-) 		Kullagergrossisten i Eslöv Säljer bränsle 	
--	---	--	--	---	---

Ritningar

Outerzone Stället man hittar de mest fantastiska och även väldigt kända modeller på ritning att ladda hem.		Aerofred Över 23000 modellflygtritningar		Skriv och berätta vad vi missat så kommer det med i nästa utgåva.
--	---	---	---	--

Ritningar och shortkits

Belair kit Cutters <i>Belair Kit Cutters</i> The Name to Build on ...		Sarik Hobbies sarikhobbies The store for the model builder		Peck Polymers Mycket om gummi-motormodeller i USA men har ÅF i England	
--	---	--	---	--	---

Youtube-kanaler att njuta av

John Woodfield Vackra hangfilmer med underbara oldtimers		MaxFliart Friflyg med gummiband och oldtimers i New York		Crazy Horst Med kamera i planet . Gammalt men häftigt	
--	---	---	---	---	---

RCFF Stöder Modellvänner		Vill du också stödja för flera reportage?			
--	---	--	--	--	--

RCFF hemsida och forum		SMFF hemsida		SMOS Oldtimer hemsida	
---	---	-------------------------------------	---	--	---

Bild på nästa sida:

Multiplex Heron på Skärtorsdagen 2019

Stranda MFK – Träbolanda?

Pilot Per Pålsson

Foto Linda Pålsson

